

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
Főmunkatárs: Dr. Nagy Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

A sajtószabadság védelme.

Makó polgárságának népgyűlése.

Makó, augusztus 28.

Khuen-Héderváry belügyminiszter és miniszterelnök, amint ismeretes, az országgyűlés előtt helyeselte és eleve jóváhagyta a budapesti polgármester törvény ellenes és eléggé el nem ítélhető intézkedését, mely *A Nap* című ujság utcai elárúsítását beillotta.

Khuen ur nem várta, amíg az ügy hozzakerül, mint felebbezési fórumhoz, hanem szükségesnek tartotta örömteljes kifejezését adni annak, hogy egy elterjedt, független napilapnak törvényitpró módon nyakát szegjék. Nem várta be a törvényszabta forum elfogulatlan, igazságos ítélezését azon kérdésben, amelyet a „*A Nap*” bűnűl róttak fel.

Az égbekiáltó kifejezést, ha valamelyes bűnös cselekménnyel, úgy azon jog és igazságölő magatartásáért lehet legodailóbban alkalmazni, mert a sajtószabadság a gondolat kifejezésének eszköze, a gondolat pedig isteni szikra, amely égből ered. Aki merész kezekkel a sajtószabadság leigázására vállalkozik, az nagyon is tulbecsüli hatalmát, erejét, mert a sajtószabadság erősebb még egy — miniszterelnöknél is.

A miniszterelnök hatalmától gőgös szava reativra talált. A képviselőháznak némileg is szabadelvű tagjai, tehát nemcsak függetlenségiak, a budapesti ujságok legtöbbje méltó elítélésben részesítette Khuen ur dolgát. De tiltakozó szava hangzott fel az egész ország jóérzésű polgárságának is.

A makói ujságok is megindították a szent harcot, a nemzet sarkalatos törvénye által védett kincseért, a sajtószabadságért és biztos támogatót kerestek a népben. Népgyűlést hívott egybe a három makói ujság, hogy a meg nem hamisított és félre nem vezethető népszava, népakarata nyilatkozzék meg.

Kezdődik a népgyűlés.

Óriási tömeg, sok ezrekre menő makói polgár gyűlt egybe vasárnap délelőtt a városháza előtti téren és türelmetlenül várta a gyűlés megkezdését. 11 órakor megjelentek a makói ujságok képviselői. A Makói Független Ujság részéről dr. Kiss Pál, felelős szerkesztő, aki a mozgalmat kezdeményezte, dr. Nagy Sándor főmunkatárs. A Makói Hírlap részéről: dr. Kardos Izsó felelős szerkesztő, Herczegh Sándor, dr. Kardos Nándor belmunkatársak, a Makói Ujság részéről *Grosz* Henrik és *Irlanda* Dezső belmunkatársak.

Dr. Kiss Pál indítványára a népgyűlés *Lakatos* Pált választotta elnököül, aki az elnökséget elfogadván,

üdvözölte az egybegyűlt polgárokat. Röviden ismertette a népgyűlés céljait és azt a nemes harcot, amelyet a sajtószabadság megsértést úgy a sajtó, mint az ország népe és a képviselőház megindított.

Ezután bejelentette, hogy a Makói Ujság felelős szerkesztője dr. *Dózsa* Simon elfoglaltsága miatt a népgyűlésen részt nem vehet. Aki azonban kifejezésre juttatta, hogy szíve egész melegeivel helyesli a mozgalmat.

Helyette a Makói Ujság belmunkatársa *Grosz* Herik fog beszélni. Felkérte ezek után elsősorban dr. *Kardos* Izsót, beszédjének elmondására.

Dr. *Kardos* Izsó terjedelmes szónoklatban ismertette a sajtószabadság közjogi értékét. Elmondotta, hogy az 1884-ik törvényeink egyik legnevesebb intézményén a sajtószabadságon esett sérelem tette szükségessé a mai népgyűlés egybehívását.

Utána *Grosz* Henrik a Makói Ujság kormányparti lap munkatársa fejtette ki, hogy ebben a sérelemben mindenkinek együtt kell érezni és összetett erővel kell orvoslást keresni. Kérte a népgyűlést a benyújtandó határozati javaslat elfogadására.

Ezután következett

dr. Kiss Pál beszéde.

Tisztelt Népgyűlés!

Hogy történt-e sérelem, történt-e gyalázatosság: erre a kérdésre elég volna csak annyit mondanunk, hogy a Khuen-Héderváry kormány az 1848-iki idők egyik legszentebb alkotásán rugott egy nagyot. Ez maga mindent megmond s teljes gaszágát magyarázza annak a merényletnek, melyet Khuenék elkövettek.

Van-e magyar ember, a ki ne emlékeznék a 48-iki nagy időkre. Dicső, fenséges idők voltak azok, mert ilyenekké tették az akkori magyarok, a nemzet akkori vezérei. Ezek voltak igazán vezérei a magyar nemzetnek. Ezek tudták és érezték igazán — mert együtt érezték s együtt gondolkodtak a nemzettel, hogy mi kell a magyarnak s kár az ég, föld minden veszedelme rugott is ellenük, nem engedtek a nemzet jussából. Ezek előtt a nagy magyarok előtt mindenél előbb való volt nemzetünk joga, melyért véreket és éltöket szívesen áldozták.

Kossuth Lajos és társai — az első független felelős miniszterium — mint tudjuk, nem sokáig lehetett kormányon. De azt is tudjuk, hogy ez a kormány ezen rövid idő alatt egész sorozatát alkotta meg azoknak a törvényeknek, melyek valamennyije alkalmas volt arra, hogy a nemzetet a fejlődés útjára vezessék s ezt az országot függetlenné, e nemzetet szabaddá s boldoggá tegyék.

E törvények egyik legfontosabbika volt az 1848 évi XVIII. törvénycikk, mely a sajtószabadságról szól.

Kossuth Lajos és társai tudták, érezték óriási jelentőségét annak a

munkának, mit a sajtó, de *csakis* a szabad, független sajtó, egy nemzet életében végezni képes.

Felszabadították az addig cenzura alatt nyögött sajtót s szabaddá, függetlenné tették, hogy minden korlától menten árássa ez a sajtó az egész nemzetre szabadságot s életet fejlesztő áldásait.

És most Khuen-Héderváry gróf ezt a sajtót, a szabad, független sajtót akarja guzsba kötni, munkáját lehetetlenné tenni.

Tudják önök nagyon jól, hogy mi a független sajtó munkája. A szabad, független sajtó a legalkalmasabb és leghathatósabb eszköz arra, hogy a nép felvilágosodjék és öntudatra ébredjen. Mert a független sajtó napról-napra megjelenik az önök lakásán s ez a sajtó tanít és felvilágosít. Tanít a multrol, bemutatja a jelent s mult és jelen tanulságain következményeket von le a jövőre.

Ezenkívül különösen felvilágosítja a népet, a melyre éppen napjainkban, az ovolució e mozgalmas korszakában különösen nagy szükség van. Felvilágosítja a szabad sajtó a népet kötelességei felől, de felvilágosítja a felől is, hogy micsoda jogokat követelhet. A nép ma a jogoknak csak hitvány morzsáin él, míg a jogokban Khuenék galádul dobzódnak éppen a nép rovására. Ezt hangoztatja igazsága teljes erejével a függetlenségi sajtó s meri követelni, hogy a nép számára jogokat kell adni, mert a mai állapot minden isteni és emberi joggal ellenkezik.

De éppen ez a dolog bibije. Ezt nem akarják hallani Khuenék. Nem akarják tűrni, hogy felvilágosítsuk, tanítsuk a népet. Mert ez rájuk bajt jelentene. Világ felfordulás lesz, ha a népet jogai felől kitanítjuk s ez a világ felfordulás a mai mágnások s dzsentrik uralma romjain a nép uralmat hozza felszínre s ezt erősíti meg. Jól jegyzi meg erre egyik politikusunk, hogy Khuen és társai ezt az egész országot csak egy latifundiumnak nézik, melyben a nép az ő cselédségük, a melynek tetszésük szerint parancsolhatnak s talán még járomba is foghatnak.

Tudni kell hát a népnek, hogy a sajtó megrendszabályozása nem más, mint a nép ellen való merénylet.

Ez ellen kell ma tiltakoznia Makó népének is. Éppen a népnek kell felemelni hatalmas szavát, mert ha ez az óriás megmozdul Khuenéknek oda kiáltja tiltó — *ne továbbjút*, lehetetlen, hogy ez gondolkodóba ne ejtse Khuenékat s lehetetlen, hogy vissza ne adják a sajtónak azt, a mit gonosz kézzel elakarnak rabolni tőle, a nép javára működő szabadságát.

Ezért kell határozati javaslatot, mit elő terjesztünk, elfogadniok. Kérem a népgyűlést, egyhangulag fogadja azt el.

A beszédet hatalmas éljenzés és tetszés kísérte.

A programszerűleg elhangzott beszédek elhangzása után az elnöklő *Lakatos* Pál felhívására a határozati javaslatot terjesztette elő dr. *Espersit* János a nagy tetszés és hatalmas éljenzést kiváltó beszéd kíséretében.

Dr. Espersit János beszéde.

Polgártársak!

Mielőtt a betározati javaslatot előterjeszteném polgártársaim, engedjék meg, hogy e kérdésben én is szóljak egy néhány szót. Én ugyan most egy lap kötelékébe sem tartozom, de kötelességemnek tartom, hogy aki csak teheti, mindenki emelje föl szavát a sajtószabadság védelmére.

Tudják önök azt polgártársaim, hogy mi a sajtószabadság? Nézzék a napot, mely magasan ragyog az égen. Minden, ami a földön élet, mozgás, minden fű, fa, virág, ember, állat e hatalmas hőforrásból nyeri létét. Ha ez a nap az ég firmamentumáról véletlenül letinnék, elpusztulna a földön minden, örökös sötétség, komor sivárság foglalna helyet. A társadalomban, annak fejlődésében, a haladásban a nap helyét az emberi gondolat tölti be. Minden ami szép, ami hasznos, ami az emberek javára válik az emberi gondolatból származik. Az önállóan gondolkodók gondolataikat másokkal közölve érték el azt a rohamos fejlődést, amelyet a mai korban tapasztalhatunk. A gondolat szabad közlése, a szólás szabadság és a sajtószabadság vitte előre a társadalom ügyét. A gondolatra béklyot vernek, ha annak szabad közlését megakadályozzák. Akkor leesik a társadalom napja, sötétség, hanyatlás, pusztulás következik. Hát kicsoda az a Khuen-Héderváry? Ó az a bibliai Józsué, aki megállítja az égen a uapot? Tűrheti azt a magyar polgárság, hogy legszebb jogától, legerősebb várától, a sajtószabadságtól rabló kézzel megfoszszák? Ha azt eltűrné, úgy megérdemli, hogy örökös rabigába hajtsák: megérdemli, hogy elsöpörjék az államok sorából, mert legfőbb javától fosztották meg, mely nélkül nincs haladás, nincs fejlődés, mert beáll a stagnáció s bekövetkezik könnyen a halál.

A sajtószabadságra különösen mai nap van szükség. Tudhatják polgártársaim, hogy ebben az országban egy új fejlődési folyamat indult meg abból a célból, hogy ezt az országot a tiszta demokrácia felé vezessék. Ez a fejlődés a moztani társadalom teljes átalakítását kívánja. Új gazdasági új kulturális alapra akarja helyezni. A népjogokat teljes mértékben ki akarja terjeszteni, hogy ebben az országban ne négysszáz ezer kiváltságos ember stagnáljon, hanem maga a nép intézze sorsát; hogy elérhessük végre azt, hogy az ország ne lehessen kizsákmányolt tartománya Ausztriának. Ezeket az új gondolatokat, ezeket az új intézményeket csak a teljesen sza-

aki dr. Istók Barnabás vármegyei főorvos, dr. Urszinyi Endre járási főszolgabíró és dr. Schaffer Samu járási orvos kíséretében ma Csanádpalotára érkezett. A községben főleg a nyilvános helyeken egészségügyi vizsgálatot tartott.

(Szinházi Ujság. Elsősorban a nagyközönség érdekeit szolgáló Szinházi Ujság fog megjelenni az idei színi szezon alatt. Hetenkint egyszer, vasárnap megjelenő képes folyóirat lesz ez, mely nyolc napra előre fogja közölni a színlapokat s így a közönség, elsősorban a bérlők, a színház dolgait illetőleg minden ízében teljesen tájékozást nyernek. Az igen szép, díszes kiállítású Szinházi Ujság közölni fogja a színlapokon kívül minden darab ismertetését, az elsőrendű szereplők művészi kivitelű fényképeit, a színház összes híreit, apróságokat, hirdetéseket, stb. Előfizetés az egész szezonra, házhoz hordva, 2 korona. Előfizetéseket lapunk kiadóhivatala is elfogad. Az első szám pénteken reggel jelenik meg.

(A köztetek tisztántartása. Pár nappal ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a vármegye alispánja szígoni rendeletben utasította Makó város polgármesterét az utcáknak, de különösen a közteteknek tisztántartására. E tárgyban ma délelőtt Géza Sámuel városi főjegyző elnöklete alatt rendkívüli ülést tartott Makó város tanácsa és elhatározta, hogy a szegényemhenái sópró emberekhez még négy hónapszámmost alkalmaznak erre a célra. E négy hónapszámmost főleg az utcák locsolására alkalmazzák ez idő szerint, melyre különösen most van égető szükség.

(Itt a kolera. Minden jel arra mutatott, hogy a fekete vendég, a kolera, mely a kontinensen itt is, ott is fölmerült. Magyarországot sem fogja elkerülni. Ma már egész Budapest meg rémült, mert kolera-hírek terjedtek el a fővárosban. Eddig egy halottja van a betegségnek és két ember súlyos állapotban fekszik a járványkórházban. Az aggodalom és rémület annál nagyobb, mert mindhárom eset ugyanabban a gyárban fordult elő és pedig ez újpesti Leiner-féle gyárban. Ebben a pillanatban, a mikor e sorokat írjuk, még nincs vége a hivatalos bakteriológiai vizsgálatnak, de a valószínűleg az a vizsgálat is véget ért s sajnos nagyon valószínű, hogy a vizsgálat a gyanút meg fogja erősíteni.

(Javíthatatlan. Vas Mihály magyarszónai illetőségű lakatos inast lopás büntetése miatt a javító intézetben helyezték el. A fiú egy darabig csak tűrte a javító intézet bűnösödöt, de úgy látszik, hogy meguntta mert néhány nappal ezelőtt megszökött. A szökevényt ma délelőtt a makói rendőrség letartóztatta és visszakísérte a javító intézetbe.

(Halálos szerencsétlenség. Klárafalván szombaton Gyuró János szalmát fuvarozott a faluba. Útközben lovai megbokrosodtak, úgy, hogy ő azokat megfékezni nem tudta. A kocsiról a szebes roham közepette oly szerencsétlenül bukott le, hogy egész testével a kocs alá került. A kocs a fején és derekán ment keresztül, úgy, hogy a derekát teljesen eltörte. Gyuró súlyos sérüléseibe belehalt.

(Megtaposta a tehen. Szomorú László csanádpalotai lakosnál egy tizenhárom éves fiú volt kanász, akire egy tehen őrizete volt bízva. A kis cseléd a palotai határban

őrizte a tehenet és hogy a pánnya kötelet ne a kezében kelljen tartania, azt a derekára kötötte. A tehen valamitől megszilajodott s a kis fiút magával ragadta és árkon bokron keresztül hurcolva rajta súlyos sérüléseket ejtett. A kis fiút dr. Hangel Géza részesítette első segélyben.

(Tolvaj szerető. Krorai Imre csanádpalotai legény udvarolt egy oda való leánynak. A szerelmes legényen azonban hatalmasabb volt a tolvajlasi vágy, mint a szerelem. Ez különben nem is valami különös dolog, mert a jeles alak nem egyszer ülte már meg a börtönt azért, mert enyves a keze. Szüksége volt egy kis pénzmagra s mivel másutt nem tehetett rá szert, feltörte a kedvese ládáját és onnan emelt el 15 koronát. A meglopott szerető se volt rest és erről az esetről a csendőrséget értesítette, akik a visszaeső tolvajt rögtön le is tartóztatták.

(Tüzeset. Ma reggel tűz ütött ki, eddig még ismeretlen okokból, Tóth Mihály tanyáján. A tűz áldozatai esett 3 kazal szalma, három kazal polyva és egy új vetőgép. A kár körülbelül 1200 koronára tehető. A kár biztosítás útján nem térül meg.

(Betöréses lopások. Rápai János csanádpalotai lakos felhasználta H. Kovács Jánosné, ugyan-csak csanádpalotai lakos távollétét; lakásába hatolt és egy elemelni való hiján párnákat lopott el. A lopott holmival Szegedre szökött Rápai János és miközben a családpalotai csendőrség köröztette - a szegedi rendőrségnél önként jelentkezett. - Ugyancsak Palotán Esédi Istvánnéhoz ismeretlen tettes tört be. Pénzt kurtított és minthogy azt nem talált megelégedett két párna elvitelével.

(Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Patnoki István 8 napos, Kalfás János 4 hónapos, Kone Zsuzsanna Rácz Józsefné 49 éves, Magyar Rozália 4 éves korában.

Érdemes olvasni!

Uj láncoskut gummik nélkül, óránként 20 ezer liter vizet felhoz, egy fiu hajtása által.

Uj szivónyomó és forgó kut

meglepően működik. 20 méter távolságra fecskendez mindkettő, befagyásmentes

és használatban láthatók.

Kaphatók:

Halász Á. gépüzletében

Makó, (Főtér.)

Fecskendőt pótolja és az udvar disze. Minden vidékre szállítatik.

Kerestetik a Makói Független Ujság-hoz lapelárusítónak

biztos megélhetés mellett egy tisztességes ember.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ó maga. (25)

IV.

A pusztá szigetén.

Mielőtt az esős évszak beállott, szalmafödéllel vontam be a kunyhóm födelét, mint már említettem s lehetőleg kényelmessé tettem a szállásomat. És ez nagyon szükséges óvintézkedés volt, mert sokszor napok hosszát esett szakadallanul. Az eső mindazáltal sohasem tartott benn s zavartalanul végeztem künn minden dolgomat, sőt inkább élvezetes volt rám nézve a záporfűdő. Egyre módokról gondolkodtam, hogy minél tűrhetőbbé tegyem az életet, egybek közli csináltam egy hintafélét is, melyet rendkívül hasznosnak találtam az idő előlése. Gyakoroltam magamat a hosszú poznavai való ugrásban is. Egy napon egy fiatal pelikánt fogtam s betanítottam, hogy kíséren kirándulásaimon és segítségemre legyen halászati műveletemben. Mint hívó is szerepelt. Gyakran elrejtőztem a nagy gazban, míg az én kedves madaram pár lépéssel odább ment s magához hívogatta madártársait. Sokszor egész faika csatlakozott hozzá s én többet elfogdostam pánnyával vagy lelövöldöztem a nyilammal.

De azt hiszem, hogy a kutyámért - az én csaknem emberi lényhez hasonló Brunómért - meg tudtam volna halni. Ép úgy szoktam hozzá beszélni, mint emberi lényhez. Teljesen elválhatatlanok voltunk egymástól. Hosszú szónoklatokat tartottam neki az evangélium szövegéből; elbeszéltem neki egész hangosan korábbi életemet és montreuxi iskolába járásomat; elmeséltem neki összes kalandjaimat, végzetes találkozásaitól kezdve a szegény Jensen Péterrel Singaporéban egészen mostanáig; daloltam neki apró dalokat és ezek közt voltak nek kedvenc dalai, valamint olyanok, melyeket épen nem állhatott ki. Ha Nem tetszett neki valamely dal, elkezdte kétségbeesetten üvöltöni.

Meg voltam győződve, hogy ez a folytonos hangos beszélgetés a kutyámmal megmentette az eszem. Brunó állandóan olyan jó hangulatban látszott lenni, hogy nem is ámodtam, hogy valami történjek vele; és nyugodt, rokon-szenves társasága a legnagyobb áldás volt rám nézve balsorsomban a borzasztó évek folyamán.

Míg beszéltem neki, ott ült a lábomnál és olyan értelmesen nézett rám, hogy azt hittem, ért minden szót, melyet mondok neki.

(Folyt. köv.)

Eladó föld.

Külső legelőbeli (pusztai) négy járandó - körülbelül 14 hold terület,

szabadkézből eladó.

Értekezni lehet Martonosi Péternél, 3314. szám alatt.

Közgazdaság.

Gabona árak:

Irányzat változatlan.

Buza:	21-21.60 K.
Kukorica:	16-17 "
Árpa:	17-17 "
Zab:	16.40-17 "

Az árak 100 kilogrammonként értendők.

Hagyma árak:

Vöröshagyma:	14- K.
Foghagyma:	18-19 "

A hagyma árai 100 kilónként értendők.

Uj hagymás-zsákok

kaphatók

Stern Sámuelnél

Marosi-féle magtár Eötvös-utca.

Árjegyzék!

I. rendű kis üsti valódi szeszmentes pálinkák literenként 1 frt.

Nagyobb vételnél

nagyobb árengedmény.

Igen jó minőségű pálinkák 62, 70 és 80 kraicár literenként. Ezeknél a minőségeknél és nagyobb vételnél nagyobb árengedmény van!!! Mindennemű munkáspálinkák legjobb minőségben 52, 46 és 40 kraicár literenként

Iritz Sámuel özv. cégnél

mindennemű édes italok kedvező árban kaphatók! (12)

Száraz, I-ső osztály waggonos

tűzifák

naponként folytonosan érkeznek és jutányosan szabott árakon kaphatók

Grünstein Márk

tűzifa- és szénkereskedő irodájában főtér, eddigi L öflerEde és Jakab helyiségben.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni Makó város közönségét, hogy az

Erzsébet gőzfürdőt

megvettem, újonnan átalakítva

szombaton megnyitottam

és a közönség rendelkezésére bocsájtottam. - A közönség becses pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Májér Károly

fürdő.

Kiadó ház. Lonovics-sugárton most épülő házam, melyben négy szoba van, az összes mellékkeliségekkel november 1-től bérbe kiadó.

Dr. Kiss Pál ügyvéd.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

Legfinomabb angol-, skot- és honi gyártmányok nagy választékban.

Ujjonnan s modernnül berendezett szabó-mütermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport ülőnyökök, felülők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF

Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos árak mellett.

Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék árengedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan beszabályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész

Makó, (főtér) az „Othon“-kávéház mellett.

Papp Antalnénak a Petőfi-utca 17. ujszám alatt levő

háza eladó

szabadkézből örökáron. Ugyanott beteg részére egy tolokocsi is eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál fenti szám alatt.

Két jó jártas

kocsis

jó fizetéssel felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Világhírű jó és olcsó természetes ásványvíz!

Gróf Schönborn-Buchheim Károly Beregmegyei uradalmából:

A luhi Erzsébet gyógyforrás

gyomor bajok elleni specificum.

A gyomor rendellen működésénél, gyomorsav képződésénél, gyomorégés, köhögés, a gyomor elnyálkásodása a gyomor és bél kronikus hurutja, alkalmával kitűnően beválik, a torok, gége és a hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.

Elsőrangú üdítő és asztali ital! Elsőrangú a Giesshüblivel!

Polenai gyógyforrás. Elsőrangú diatétikus víz; leg-
üdítőbb asztali viz. Borral
vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

o o o Egyenrangú a krondorfi vízzel. o o o

Szolyvai gyógyforrás. Dr. Kétli, dr. Bókai, dr.
Widder-Hoffer, dr. Than, dr.

Irsai Arthur, dr. Fodor József tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik: köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség, hughomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomormegbetegedéseknél.

Kitűnő ízű ital, igen üdítő víz! Egyenrangú a bilini vízzel!
Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőkben, kávéházakban, drogériákban és gyógyszerárakban.

Vezérképviselet és raktár: **Ábelesz Sámuel,** szállító Makó, Megyeház utca.

A Makói Független Ujság nyomdája

a legmodernebb kivitelben s a legjutányosabb árak mellett készít mindenféle nyomdai munkát, u. m.: üzleti- és irodai nyomtatványokat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és bál meghívókat, röpiveket és falragaszokat, névjegy kártyákat, továbbá egész könyvek és füzetek nyomását. A Makói Független Ujság nyomdájában megjelenő

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

politikai napilap naponta 6000 példányban jelenik meg. Hirdetéseket jutányos árak mellett vesz fel minden reggel 7 órától este 9 óráig.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Telefon-sz. 124. ☑ nyomdája és kiadóhivatala. ☑ Telefon-sz. 124.